

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

וישב

פרסום הנסים שבזמננו נוגע להבאת הגאולה בפועל ממש

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתיים לבריאה

ה' תהא שנת פלאות בכל

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

משיחות ש"פ וישב, כ"ג כסלו, מבה"ח טבת ה'תשנ"ב

– תרגום מאידית –

והם „מתלבשים“ (באופן המותר ע"פ ההלכה) במנהגי המקום והמדינה (מדברים בשפת המדינה בעניני חול וכו'), בכל מקום ומקום לפי ענינו, לפי תכונות המקום ותכונות אנשי המקום,

וכדברי חז"ל: – „אזלת לקרתא הלך בנימוסי“, עד שההלכה נפסקת, וזה עיקר גדול בכל דברי משא ומתן הולכיין אחר לשון בני אדם באותו המקום ואחר המנהג, „העיקר הגדול בדברים אלו (שהוא מנהג המדינה“, מנהגי המדינה של אומות העולם (אשר הם רוב תושבי מדינות חוץ לארץ), בכדי לנצל את מנהגי העולם הללו לעבודתו ית', שהרי „כל מעשיך יהיו לשם שמים“, ובכל דרכיך דעה“, עד – שזה גם „יוסיף בתורה ומצוות.

ובלשון החסידות¹ בביאור מאמר חז"ל², „לא הגלה הקב"ה את ישראל לבין האומות, אלא כדי שיתוספו עליהם גרים“, ש„גרים“ רומז ומתייחס לניצוצות הקדושה המצויים בכל עניני העולם, וזה

א. דובר פעמים רבות לאחרונה ובפרט בזמן האחרון, כי ע"פ כל הסימנים, דורנו הוא הדור האחרון של הגלות, ובמילא הדור הראשון של הגאולה, שהרי כבר סיימו את כל עניני העבודה וכבר עומדים מוכנים לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

אחרים שואלים: הרי הגאולה תלוי בכך שכל העולם יהי מוכן לכך, לא רק אדם אחד או מספר אנשים, לא רק חלק אחד של העולם – אלא כל העולם, שהרי הגאולה קשורה ותלוי בקיבוץ נדחי ישראל מארבע כנפות הארץ, וגם בכירון של אומות העולם בכל הארצות.

היכן רואים – שואלים – שינוי בעולם, שהעולם כיום מוכן יותר לגאולה מאשר בדורות הקודמים?!

ב. הדבר יובן בהקדם הטעם לכללות השתלשלות מסעות בני ישראל בגלות ממקום למקום:

אף על פי שפיזורם של בני ישראל במדינות השונות ברחבי תבל („מפוזר ומפורד בין העמים“³), הרי בחיצוניות הוא ירידה, וככל שהפיזור רב יותר כך גם הירידה גדולה יותר – הרי אומרים חז"ל⁴ ש„צדקה עשה הקב"ה לישראל שפיוזן לבין האומות“, וידוע הפירוש (הפנימי) בכך⁵, שזהו בגלל המעלה שבאה ע"י עבודתם של בני ישראל בכל מקום ומקום, אשר הם מתיישבים במדינה זרה,

(4) שמו"ר פמ"ז, ה. ועד"ז בכ"ר פמ"ח, יד. וראה ב"מ פו, ב. – וראה בארוכה לקו"ש חלק לו תשא תשנ"ג.

(5) רמב"ם הל' מכירה פכ"ו ה"ח. ועד"ז שם פכ"ח ה"טו: אבל במקום שיש מנהג הלך אחר המנהג ואחר לשון רוב אנשי המקום הידועים להם. (6) רמב"ם שם ספכ"ו.

(7) אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טושי"ע או"ח סרל"א.

(8) משלי ג, ו. וראה רמב"ם וטושי"ע שם. שו"ע אדה"ו או"ח סקנ"ו ס"ב.

(9) ראה תו"א בראשית ו, א. ר"פ לך לך (יא, סע"א ואילך). מג"א קיז, ב ואילך. ועוד.

(10) פסחים שם. וראה גם חז"א רמד, א ובנצוא"א שם.

(1) אסתר ג, ה.

(2) פסחים פו, ב.

(3) ראה תו"ח שמות שלה, א. ועוד. וראה גם לקו"ש חכ"ט ע' 355 ואילך.

המתאים יותר לתכונת מקום זה – מביא הדבר הצלחה יתירה. לכן צריך יהודי, המצוי במקום זה, להתנהג לפי מנהג המדינה, עד שהוא צריך גם לנצל את מנהגי המקום בעבודת השם שלו, שהרי ע"י כך מביא הדבר תוספת הצלחה גם בעבודתו בהתאם למנהגי המקום.

[עד שזה גופא, שההלכה היא שצריך לנהוג כמנהגי המקום – פועל, שמנהג המקום נהפך להנהגה ע"פ תורה. כלומר, שבמקרים שאין בדבר סתירה להלכה, ההלכה עצמה מחייבת יהודי להתנהג לפי מנהגי המדינה בעניני משא ומתן].

ובזה גופא [בעבודה בכל מקום בעולם] יש בכללות שני ענינים ושלבים – (א) הפעולה הפנימית בהתחנות, שמחדירים קדושה אפילו במקום התחנות, לפי גדריו. אבל דבר זה יכול להיות באופן שהתחנות נשאר תחתון, אלא שהוא רק מקבל מהעליון המשפיע עליו. לאחר מכן צריכה להיות עבודה נעלית יותר: (ב) – הברור והזיכור הוא עד כדי כך, שהמקום (התחנות) עצמו (בתכונותיו המיוחדות) נעשה מקום של תורה ומצוות, ע"י שמקימים שם מוסדות של תורה ותפילה וגמילות חסדים, בתי כנסיות ובתי מדרשות וכו', כך שהמקום נעשה כאילו באופן עצמי, ואינו זקוק להשפעה (של קדושה) ממקום (שני ו) עליון יותר. ויתירה מזו – לא רק, "כאילו", אלא באופן שמגלים את המעלה שבתחנות עצמו, שהמקום נעשה כמו העצם עצמו (דירה לעצמותו יתברך¹³). ואדרבה: אנשי המקום פועלים בתורה ומצוות מיוזמתם העצמית, בהתאם למנהגים והדרכים המיוחדים (ה"הלך בנימוסי") של המקום ההוא, שבהם מתייחד מקום זה

ש, הגלה הקב"ה את ישראל" במקומות שונים בעולם, הרי זה בכדי לברר, לזכך ולהעלות את הניצוצות המצויים במקום ההוא. ולכן, "צדקה עשה הקב"ה לישראל שפיוזון לבין האומות" – כי עי"ז מתוספת המעלה מעבודתם בברור ניצוצי הקדושה המצויים (במנהגי) כל מדינה ומדינה ובכל מקום ומקום.

מזה מובנת המעלה בכך שיהודים מתפזרים ומתיישבים במדינות רבות בעולם – עד לאופן של "ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה" (כברכת הקב"ה ליעקב¹⁴) – כי דווקא ע"י עבודתם של בני ישראל בכל מדינות העולם באופן של התלבשות פנימית (בכל מקום לפי ענינו), עי"ז שמתיישבים ומתגוררים במדינה הזאת, ומתנהגים בענינים המותרים לפי מנהגי המדינה, יכול יהודי לפעול את הברור והזיכור (באופן של מלמטה למעלה) בכל מקום ומקום לפי ענינו הוא, ובצורה כזאת נפעלת ה"דירה לו יתברך בתחתונים¹²", "תחתונים" לשון רבים, לפי כל תחתון (ומקום) בגדרו הוא. משא"כ כאשר נמצאים במקום ההוא באופן עראי, או שמשפיעים שם ממקום אחר, לא מצליחים לפעול שם באותה צורה כפי שניתן לפעול בשעה שחיים שם בקביעות ובהתיישבות ומתמצאים במנהגי המקום.

נוסף לזה – מתוסף, ע"י עבודה בדרך זו, בתוקף והצלחת העבודה, וכמובן בפשטות: הטעם להבדלי המנהגים (ע"פ תורה) שבין מדינה למדינה, הוא מחמת התכונות המיוחדות של המדינה (תכונת המקום, תכונת אנשי המקום וכיו"ב). ולכן, כשמנהגים על פי מנהג המקום –

(11) ויצא כה, יד.

(12) ראה תנחומא נשא טו. שם בחוקתי ג.

במדב"ר פ"ג, ו. תניא רפ"ל.

(13) ראה המשך תרס"ו ס"ע ג. ובכ"מ (נסמנו

בסה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא הערה 32).

ממקומות אחרים.

(שבהפטרת שבת שעברה) נאמרה במפורש מדינת צרפת: „וגלות החל הזה לבני ישראל גו' עד צרפת גו' ירשו את ערי הנגב, ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה”¹⁵.

וצריך להבין: מזה שהנביא מפרט את הגלות והגאולה של צרפת, מובן שקיימת שייכות מיוחדת ביניהם, שהרי אפילו אם בתחילת הגלות הוגלו יהודים לכתחילה לצרפת¹⁶, למאי נפקא-מינה ההזכרה המפורשת של הדבר בפסוק, ובפרט ביעוד שעוסק (לא בהתחלת הגלות לפני כמעט אלפיים שנה, אלא בגאולה!

מזה מובן שבגאולה נוגע שהיא קשורה עם צרפת, ו„גלות החל הזה” (התחלת הגלות) ה' „צרפת”. ויש לומר הטעם, כי שלימות בירור העולם - „והיתה לה' המלוכה” - נפעל ע"י הבירור ועלי' של „בני ישראל” (בצרפת, כדלקמן).

ה. הדברים יובנו לאור החידוש והשינוי יחס של בנ"י בדורנו זה למדינת צרפת, לגבי היחס שהי' בדורו של אדמו"ר הזקן:

ידוע¹⁷, שבתקופת אדמו"ר הזקן, בזמן המלחמה בין נפוליון הצרפתי והצאר אלכסנדר הרוסי, סבר אדמו"ר הזקן (לא כפי שסבר גדול אחר בישראל¹⁸) שלטובת מצבם הרוחני של בני ישראל בעניני

ג. עפ"ו יובן החידוש של דורנו זה לגבי הדורות שלפנינו. בדורות הקודמים לא ה' פיזור כה גדול של בני ישראל בכל קצווי תבל כפי שהוא קיים בדורנו זה. לא מיבעי בזמן שבית המקדש ה' קיים כשבני ישראל היו בארץ ישראל (וסביבתה), אלא אפילו בדורות הראשונים של הגלות, התגוררו יהודים רק במדינות מסוימות, על כל פנים רק בחצי כדור העליון; משא"כ בדורות המאוחרים יותר - התפזרו היהודים במדינות רבות יותר, עד שגם הגיעו לחצי הכדור התחתון (באמריקה וכו'), ובכל דור ודור נעשתה תוספת בכך, עד לדורנו אנו - אשר יהודים מצויים בכל קצוי תבל ממש, והם מקיימים שם תומ"צ, ובאופן של התלבשות לפי מנהגי המקום, ועד שהקימו וממשיכים להקים, מוסדות של תורה ומצוות בכל מקום ומקום לפי ענינו.

כשמתבוננים בזאת - אפילו לרגע קל - רואים את החידוש שבדורנו אנו לעומת הדורות שלפנינו, בכך שישנו הבירור והזיכוך של כל מדינה ומדינה שבעולם.

וע"פ המדובר לעיל (וכמה פעמים), שלפי כל הסימנים, כבר סיימו את כל הבירורים, הרי מובן מדוע מצויים אנו כבר לקראת הגאולה.

ד. כל הענינים בנויים באופן של כללות ופרטות¹⁴. הענין הנ"ל - שלימות בירור העולם - משתקף במיוחד בבירורה של מדינת צרפת.

ובהקדים, שבאחד מיעודי הגאולה

(14) ע"ד שהוא בנוגע לתורה - ראה פרשי" ר"פ בהר. הקדמת התניא (ג, סע"ב). ולהעיר ממשנה חגיגה יו"ד, א. גמ' שם יא, א.

(15) עובדי' א, כ"א.

(16) ראה רד"ק עה"פ.

(17) „בית רבי" ח"א פכ"ב (מה, ב ואילך). ספר השיחות תורת שלום ע' 203. אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ה ע' תנא. ספר התולדות אדה"ו ע' רנט (בהוצאת תשמ"ו - ח"ד ע' 1025) ואילך. הנסמן לקמן הערה 19, 21.

(18) בית רבי שם הערה א. תורת שלום שם. לקו"ד ח"ד תש"ד, ב. וראה שיחת ליל שמחת (קודם הקפות) תשד"מ.

המודרני" וה"תרבות", עד היום הזה:

עד המהפכה, היתה ממשלת צרפת (ורוב המדינות) מסורה לגמרי בידי המלך והמלכה, והם הנהיגוה ככל שעלה בדעתם. המהפכה היתה מבוססת על כך, שבני האדם חופשיים להתנהג כרצונם, ולכן הדיחו את המלך והמלכה כדי לשחרר את המדינה משליטתם וממשלתם, ושהנהלת המדינה תעבור לידי הציבור המייצג את כל אנשי המדינה.

אף על פי שהיתרון בכך הוא, שמתוסף בחופש בגשמיות ובצדק ויושר כו', והדבר ה' אמור להביא חירות ועשירות לבני ישראל - הרי מכיון שהדבר לא הושתת על יסוד האמונה והבטחון בה' - הביא הדבר עמו (ובמיוחד ע"י נפוליון) גישה לחופש ברוחניות²², חופש מעניני דת, ופריקת עול והפקרות וכו', דבר שהשפיע על עוד כו"כ מדינות בזמן ההוא ובזמנים שלאחרי זה.

ומחמת זה התנגד אדמו"ר הזקן בכל התוקף למלכות צרפת, והתפלל שינחלו תבוסה במלחמה,

ועד כדי כך, שבגלל זאת שסירב להיות תחת שליטתם, ברח אדמו"ר הזקן עם כל בני ביתו (וכל רכושו ונכסיו) מליאדי²³ (ועד שבדרך הטבע, כתוצאה מבריחה ונדודים אלו²⁴, אירעה אחר כך הסתלקותו של אדמו"ר הזקן בכפר פיענא בכ"ד טבת).

ואדמו"ר הזקן הבטיח (לאדמו"ר

יראת שמים עדיף שרוסי' תנצח, וצרפת תנחל מפלה.

ובלשונו הק"י: "אם ינצח ב"פ [בונאפארט²⁵] יורבה העושר בישראל ויורם קרן ישראל, אבל יתפרדו ויתרחקו לבן של ישראל מאביהן שבשמים, ואם ינצח א' [אלכסנדר] אם כי יורבה העוני בישראל ויושפל קרן ישראל, אבל יתקשרו ויתחברו ויתעקדו לבן של ישראל לאביהן שבשמים".

הטעם לכך ה', כי צרפת (בראשות נפוליון) העמידה עצמה כמביאה את רוח החופש ר"ל מכל עניני דת ואמונה בהקב"ה. וקליפה זו של מלכות צרפת (נפוליון) - שהיוותה את "תוקף הקליפה והדין הקשה" מחמת ה"גאות והתנשאות לתלות ולסמוך על כחו וגבורתו כו' לומר כחי ועוצם ידי ומסלק ההשגחה ואמונה ובטחון באלקים כו'" (בדוגמת קליפת סנחריב), כפי שמבאר אדמו"ר האמצעי²⁶ - לא היתה רק ענין זמני כו', אלא נוגע לכל הזמנים והדורות שלאחרי זה,

כידוע בדברי הימים, שהמהפכה הצרפתית בשנת תקמ"ט (אשר כתוצאה ממנה נעשה, כעבור מספר שנים, נפוליון למנהיגה של צרפת) היתה גם מהפכה אידיאולוגית, ענין כללי שהביא עמו שינוי עיקרי בעולם כולו. מהפכה זו היתה אחד המאורעות העיקריים שעליהם הושתתו יסודות ההנהגה של "העולם

19) במכתבו להחסידי ר' משה מייזליש - נדפס בבית רבי שם (מו, א). אגרות-קודש אדמו"ר הזקן סי' סד (ע' קנ"גא). ובכ"מ (נסמנו ב"מקורות והערות" לאג"ק שם ע' תנד).

20) שם משפחה של נאפאליאן.

21) במכתבו להחסידי ר"מ הנ"ל - נדפס בבית רבי שם (מח, א ואילך). אגרות-קודש אדמו"ר האמצעי סי' ח (ע' רלו ואילך). ובכ"מ (נסמנו ב"מקורות והערות" לאג"ק שם ע' תפט).

22) ראה שיחת שמח"ת תרע"ו - נעתקה בס'

מגדל עוז (כפ"ח תש"מ) ס"ע תנו ואילך.

23) ראה בארוכה במכתב אדהאמ"צ הנ"ל (אג"ק שם ע' רמ ואילך). לקו"ד ח"א יג, ב ואילך.

24) אג"ק שם ע' רמד. בית רבי שם מו, א הערה ב. לקו"ד שם יד, ב.

ופנימיות התורה) ומקיימי מצוות ביראת שמים התיישבו שם למשך זמן, ובמיוחד – בשליחותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועסקו שם בלימוד התורה וקיום המצוות בהידור, ובכתיבת חידושי תורה וכו', שגם יהודים נוספים (במקומות אחרים) יכולים ללמוד בהם, כתוצאה מכך שהדפיסו אותם לאחר-מכן וכיו"ב.

ובמיוחד – לאחר מלחמת העולם השני, בהשגחה פרטית הגיעו לשם והתיישבו שם יהודים ממדינות שונות, עד שמדינה זו נהפכה למקום ומרכז של תורה ויהדות, של הפצת התורה והיהדות בכלל, והפצת מעיינות החסידות במיוחד, ע"י שהקימו שם ריבוי מוסדות של תורה ותפילה, כולל ובמיוחד – ישיבת „תומכי תמימים ליובאוויטש“, וגם „אחי תמימים“ וכיוצא בזה, עם כמה וכמה סניפים. וכן מוסדות חינוך בכלל על טהרת הקודש, ונוסף לכך – מדפיסים שם ספרים בנגלה דתורה ובפנימיות התורה, וכל זה באופן דהולך ומוסיף ואור.

והחידוש שבדבר מובן ע"פ הנ"ל: כשם שזה בנוגע לעבודה בכללות העולם, שמדור לדור הגיעו יהודים למקומות חדשים ורחוקים יותר, כדי לפעול שם את הבירור, שהרי שלימות הבירור הוא בשעה שמתיישבים במקום שהוא ו„הלך בנימוסי“, מנצלים את מנהגי המקום כדי להוסיף בעבודת ה' (כנ"ל סעיף ב) – כך גם בנוגע לעבודתם של רבותינו נשיאינו בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, אשר במשך הדורות נתוסף בכך יותר ויותר, ועד שבדורנו זה הגיעו גם לבירורה של צרפת, שמבלי הבט על כך שהיא היתה מקום תחתון ביותר, ומנהגי המקום שלה היוו או סתירה לעניני יראת שמים כו' (שבגלל זאת התנגד רבינו הזקן לנצחונה של צרפת), מכל מקום התיישבו

האמצעי), עד כדי שבועה²⁵, שרוסי' תנצח במלחמה, וכך הוה. וע"י כך ניצלו אז היהודים מהשפעתם הבלתי רצוי', שהיתה מתפשטת אם צרפת היתה כובשת אז את רוסי', ובני ישראל יכלו אח"כ להמשיך את עבודתם בקירוב לבם אל אביהם שבשמים. ובמיוחד – ע"י גילוי תורת החסידות במדינה ה היא באמצעות רבותינו נשיאינו ממלאי מקומו של אדמו"ר הזקן.

ו. עפ"י רואים את החידוש שניתוסף במיוחד בדורנו זה, ביחס למדינת צרפת, בכוחו ובשליחותו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו²⁶:

מבלי הבט על כך שמדינה זו היתה בזמנים ההם „תוקף הקליפה כו“, והתנגדה להנהגה שע"פ יראת שמים ובפרט בדרך החסידות וכו', שבגין כך הביע אדמו"ר הזקן את התנגדותו התקיפה לנצחונה (כנ"ל ס"ה), וגם בדורות שלאחר מכן²⁷ – רואים בפועל, שהמצב בצרפת לא הי' מסוגל כל כך ליראת שמים כו', וגם אצל רבותינו נשיאינו (ממלאי מקומו של רבינו הזקן) לא הי' (כ"כ) בקביעות ענין גילוי והפצת תורת החסידות בצרפת²⁸ –

קעת נשתנה מצב זה מן הקצה אל הקצה, אשר לא רק שאור הקדושה הגיע (ממקום אחר) והאיר גם שם, אלא שיהודים לומדי תורה (נגלה דתורה

(25) אג"ק שם ע' רמג.

(26) בהבא להלן, ראה גם ספר השיחות תשמ"ט ח"ב ע' 570 ואילך. סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 4-163 (לעיל ע' 4-113).

(27) וכן בנוגע לדורות שלפנ"ו – „אשר הרבו להרע בישראל . . . כמבואר בספר שבט יהודה באריכות וכו“ (אג"ק אדהאמ"צ שם ע' רלט. וראה גם בספרו שערי תשובה ח"א פ"ה (ה, ב)).

(28) וראה לקמן ס"ו שינוי התקופות בזה.

עבדו את עבודתם כל רבותינו נשיאינו, עד לארצות הברית, חצי כדור התחנות - העניק הדבר את הכה לפעול את בירור כל המקומות שבעולם, גם של התחנות ביותר, כמדינת צרפת וכיוצא בזה.

וזהו החידוש של דורנו זה לגבי דורו של אדמו"ר הזקן (והדורות שלפני זה בכלל) - כפי שרואים זאת בגלוי ביחס כלפי מדינת צרפת:

לאחרי הבירור והזיכוכ שנעשו ע"י העבודה של הפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה במשך כמה וכמה דורות מאדמו"ר הזקן, עבודה שפעלה בירור וזיכוכ גם בכל העולם (בדרך מלמעלה למטה), ועוד ועיקר: ככל שמתקרבים לגאולה שאז תהי' שלימות הבירור של כל העולם - הרי בדורנו זה, נתקבל מאת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו כה נוסף, נעלה יותר, לפעול גם את הבירור של מדינת צרפת.

ובכללות יותר - התחילה העבודה בזה עוד אצל אדמו"ר מהר"ש³¹, כידוע³² שנסע כמה פעמים לצרפת ועשה שם בעלי תשובה (נוסף לזה שחשב ופעל שם ענינים בתורת החסידות), ואחר כך עוד יותר - ע"י אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, שהי' שם פעמים רבות, ועד ששם (במענטשן) הי' ה"בנין" של המשך תער"ב הידוע³³, ושם גם כתב חלק מהמשך³⁴.

ועיקר ושלימות הבירור - באופן של

במדינה זו יהודים בדורנו זה (בכחו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כדלקמן), ובירור וזיכוכ אותה, עד שאדרבה - ניצלו את מנהגי המקום (ה"לך בנימוסי") כדי להוסיף בהפצת התורה והיהדות והפצת תורת החסידות.

ז. ויש לומר שהכח לזה נובע מכך, שזה הי' הסדר אצל נשיא הדור עצמו, כ"ק מו"ח אדמו"ר:

מקומם הקבוע של רבותינו נשיאינו, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר, הי' במדינת רוס'. אפילו כאשר יצאו מהמדינה ההיא - דבר שהתחיל מאדמו"ר מהר"ש²⁹ - הי' זה רק באופן עראי, על מנת לחזור.

אצל נשיא דורנו נתוסף החידוש לגבי הנשיאים שלפניו - שעקר את מקומו ממדינת רוס', והתיישב במדינות אחרות. ובכללות - שנות נשיאותו התחלקו לשלוש תקופות, של בערך עשר שנים (כפי שדובר פעם³⁰): התקופה הראשונה (תר"פ-תרפ"ח) - בעיקר ברוסי', התקופה השני' (תרפ"ח-ת"ש) - בפולין, והתקופה השלישית (ת"ש-תש"י) - בארצות הברית.

וע"פ המדובר לעיל, שבכל מקום צריכה להיות ההתלבשות לפי מנהגי ותכונות המקום (ה"לך בנימוסי"), היו שינויים ממקום למקום באופן העבודה של הפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, בהתאם למקום אשר בו נתיישב.

ויש לומר, שהואיל ואצל נשיא דורנו עצמו היתה התלבשות באופני עבודה שונים, החל מרוסי' (מקום אבותיו), שבה

31) ולהעיר שכמה מרבותינו נשיאינו דיברו בשפה הצרפתית, ראה (לדוגמא) ספר התולדות שם ע' 42. אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"ד ע' רמו (ושם, שפעם, בהיות כ"ק אדני"ע עם בנו כ"ק מו"ח אדמו"ר בצרפת, במשך כארבעה שעות דיבר בשפה הצרפתית).

32) ספר התולדות שם.

33) לקו"ד ח"ב שא, א. שה, א.

34) ראה אג"ק הנ"ל ח"ב ע' תשנ"ב.

29) ראה ספר התולדות אדמו"ר מהר"ש (קה"ת תשל"ז) ע' 39, 42, 52.

30) לקו"ש ח"ח ע' 303 ואילך.

לפעול את הבירור באופן פנימי, מיני' ובי', דבר אשר פרץ את הדרך ונותן את הכח לשבור ולהפך את תוקף הקליפה.

והגילוי בזה בשלימות נפעל לאחרי שכ"ק מו"ח אדמו"ר הגיע לארצות הברית, לחצי כדור התחנות, ויסד שם (בצרפת) ישיבת תומכי תמימים ועוד מוסדות, ומינה ושלח שלוחים על מנת להתיישב שם ולבנות מוסדות, ולהפיץ תורה ויהדות בכלל ותורת החסידות במיוחד – וכפי שרואים במוחש, ובפרט בשנים האחרונות, את ההצלחה הגדולה והמרובה בכל הפעולות של הפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה במדינת צרפת, ועוד מדינות, באופן הולך ומוסיף ואור.

עד לאופן, שנוסף לזה שנושא דורנו נותן כח להמשיך קדושה גם בתחתון (אבל זה יכול להיות דוקא באופן שהקדושה נמשכת ממקום שני, מקומו של נשיא דורנו) – נותן הוא כח, שבמקום זה גופא נעשה מקום ומקור של תורה, ע"י ייסוד ישיבת תומכי תמימים שם, כמו בליובאוויטש לכתחילה⁴¹, כאילו שנעשה מאליו, ואין צורך להזדקק להשפעה מהמקור, כיון שהוא נעשה בדיוק כמו הענין עצמו.

ונוסף לזה – מדפיסים שם (והדפיסו גם בעבר) דברי תורה, בתורת הנגלה

קביעות והתיישבות ובאופן פנימי³⁵, עד לאופן של הפצה – נעשה בדורנו, על ידי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר – נוסף לזה שהי' בצרפת כמה פעמים, ואמר שם מאמרי חסידות³⁶ ושיחות³⁷ – שלח לשם שלוחים מבני ביתו, אשר חיו שם כמה שנים³⁸, ועבדו עבודתם בלימוד נגלה תורה ופנימיות התורה, וכן שלח לשם כתבי חסידות ואגרות קודש שלו, ושם גם הוכנו כמה ענינים לדפוס³⁹ [כמדובר כמה פעמים במעלת דבר שבדפוס לגבי כת"י, שהוא מגיע לריבוי גדול יותר של אנשים ומתאם יותר אליהם, משא"כ כת"י, ששייך רק ליחיד סגולה – אלה שמונה אצלם הכתב, ואלה שיכולים לקרוא בו. ובפרט כאשר מדפיסים דבר חדש, שיש בזה חביבות מיוחדת המעוררת סקרנות בטבע האדם⁴⁰], נוסף לכמה וכמה דברי תורה שנכתבו שם (ואח"כ) יצאו לדפוס,

ובכללות – פעלו שם בירור ויוכוח בדרך התלבשות ע"י „הלך בנימוסי“, ודוקא מתוך יראת שמים והידור, כדי

35) משא"כ אדמו"ר מהר"ש ואדנ"ע לא היו בשם באופן של קביעות כו'.

36) ד"ה אני לדודי, מיום ד', ח' אול תרצ"ו בפריו – ע"פ רשימת מאמרי דא"ח שלו (קה"ת תשכ"ח). ועוד.

37) פורים תרח"ץ בפריו (ספר השיחות תרצ"ו-החורף ה'ש"ת ע' 257 ואילך).

38) בשלהי חורף תרצ"ג התיישבו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית מרת ח'י' מושקא נ"ע זי"ע בצרפת, שם דרו כשמונה שנים עד שנת תש"א. המו"ל.

39) ראה בפרשיות במבוא לאג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' 9 ואילך.

40) ואף שזה בא בתחלה מצד טבעו (טבע גם של אה"ע), הרי ע"פ פס"ד הרמב"ם הנל' גירושין ספ"ב) שרצונו הפנימי של ישראל הוא לקיים תומ"צ, מובן, שדברי תורה מושכים אותו – מעצם טבעו – ללמוד ולעייין בהם.

41) ובלשון מכתבו בקשר להתיישדות הישיבה שם (אג"ק שלו ח"ט ע' רפה): „כל מדינה ומדינה יש לה תנאי חיים שונים . . . אבל בנוגע הסדרים העיקרים של ישיבת תומכי תמימים אין לזוז מהם אף זיו כל שהוא בכל תוקף כעין שהוא בארעא דליובאוויטש“. וראה שם לעיל: „ברוך שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה ליסד ישיבת תומכי תמימים במדינת צרפת, ואין לשער גודל העונג והנחת רוח שגורמים בזה להוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים בשמי עליון כו"ל. – וגודל השמחה בזה יומתק ע"פ המבואר בפנים.

שכל אחד כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל אחד כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים). ויש לומר שדבר זה מרמז, שבבירורן של המדינות הללו נגמר ונשלם בירור כל העולם שנברא בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי פרטים.

יתר על כן: „770” – זהו מספר הבית של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר בו חי ועבד עבודתו בעשר השנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, בארצות הברית (חצי כדור התחתון). וי"ל, שזה מרמז על הענין השני (הנעלה יותר) שבבירור וצירוף [נוסף על בירור התחתון ביותר, אבל באופן שנשאר תחתון בערך לעליון], שהוא נעשה כמו העצם („770”) עצמו, הבית של נשיא דורנו, מקורה של הפצת המעיינות חוצה בזמן הזה בכל קצווי תבל.

ויש להוסיף, שענין זה עומד בהדגשה יתירה ב„הלך בנימוסי” מנצלים את תכונות המקום גופא למעליותא – לגלות את העצם (של עצמות ומהות) במקום זה, באופן שמורגש שהמקום נעשה „עומד מאליו” בכל עניני תורה ומצוות (ע"ד המעלה שביש הנברא אשר הרגשתו היא ש„מציאותו מעצמותו”, מכיון שמקורו מעצמותו ית' ש„מציאותו”⁴⁶ הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"י”⁴⁷).

ויש לומר, שהא בהא תליא: כדי לפעול את בירור התחתון ביותר, וזקוקים לכח העצם. מצד בחינת הגילויים – שבה יש חילוק בין עליון לתחתון – יכולים

ותורת החסידות, כולל – חידושי תורה, שגם זה מדגיש איך שצרפת וכו' נעשית מקור לעניני תורה לכל העולם כולו, שגם אחרים מקבלים מעניני התורה שמדפיסים שם, ויכולים ללמוד בהם ואותיות מחכימות⁴² וכו'.

וכאמור לעיל, ההצלחות של הפעילות שם עכשיו, הן הגילוי בפועל של הכוחות אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו השקיע שם בשנים שלפני זה⁴³. אשר בהיותו נשיא הדור – והנשיא הוא הכלל⁴⁴ – נתון הוא את כח העצם לכל אנשי הדור כדי לפעול את הבירור בכל העולם כולו, גם במקום הכי תחתון. עד לאופן שבמקום הזה מתגלה העצם עצמו, כנ"ל.

ח. ויש לומר שזה [ובפרטיות – שני ענינים אלו שבבירור: (א) בירור התחתון (אבל באופן שנשאר תחתון), ו(ב) גילוי העצם בתחתון, באופן שנעשה דבר אחד עם העליון] מרומז גם בתבית „צרפת”:

„צרפת” היא מלשון צירוף, שמבטא את הענין של צירוף ובירור וזיכור, כפי שנאמר בנוגע לגאולה⁴⁵ – „יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים”. שהגאולה ה"ה באה ע"י שלימות הבירור והצירוף של כל העולם (כנ"ל ס"א).

ולוסיף (על דרך הצחות והרמז): „צרפת” היא גם בגימטריא שבע מאות ושבעים (770), שלימות מספר שבע, כפי

42 של"ה קצא, ב. מגדל עוז ה' אישות פ"ד ה"ט.

43 להעיר מדברי הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע לאחת מהשלוחות דמדינת צרפת: „מיר האבן געאקערט און געזייט, און איר דארפט שניידן” [„אנו חרשנו וזרענו ואתם צריכים לקצור”]. הנו"ל.

44 פרש"י חוקת כא, כא.

45 דניאל יב, יו"ד.

46 תניא אגה"ק ס"כ (קל, ריש ע"ב).

47 ראה ס' השיחות – תורת שלום ע' 120 ואילך. המשך תער"ב ח"ב ע' אקמד. סה"מ תש"ז ע' 238. ובכ"מ.

מובן, שניגון המדינה מייצג דוגמא של המדינה, ועאכו"כ כשמדובר על ניגונה של מדינת צרפת - כידוע, שהניגון נתחבר בעת המהפכה⁴⁸.

ובפרט ע"פ פנימיות הענינים - הרי ידוע⁴⁹ שלכל מדינה (גדולה) יש שר למעלה, ויש לומר, שזה גם קשור עם ניגון המדינה, אשר נבחר ע"י המדינה⁵⁰.

לפני כמה שנים⁵¹ התחילו חסידים לשיר את ניגונה של מדינת צרפת - ניגון המהפכה - עם המילים, „האדרת והאמונה לחי עולמים . . . התהלה והתפארת לחי עולמים”⁵².

זמן קצר ביותר לאחר מכן - התרחש דבר פלאי ביותר: מדינת צרפת חוללה שינוי בניגון המדינה הנ"ל⁵³.

להמשיך אלקות במקום שהוא כלי מוכשר לזה; משא"כ בכח העצם (שלמעלה מעליון ותחתון) אפשר לברר ולצרף אפילו מקום תחתון שאינו כלי, ועד יתירה מזה - להמשיך שם את העצם עצמו. וכן גם לאידך: דוקא באמצעות המקום הכי תחתון - מתגלה העצם, אשר פועל את הברור בכל העולם.

ט. עפ"ז יובן גם מה ששלימות הברור של כל העולם בגאולה - „ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה” - תלוי ובה ליד ביטוי בברור בדרך התלבשות של גלות „צרפת” - ובשני הענינים הנ"ל: (א) מכיון שהיא המקום התחתון ביותר - נפעלים על ידה גמר ושלמות הברורים של כל העולם, כמרומו בשמה „צרפת” מלשון צירוף וברור. (ב) בברור של צרפת (בגימטריא „770”) מרומו גם הגילוי שנותן את הכח לברר את כל הענינים בשלימות, עד לאופן שבכל מקום ומקום ממשיכים את גילוי העצם.

י. כדי להקל עוד יותר על היהודי - ראו דבר פלא אשר מבטא בגלוי לעיני בשר את הברור וההפיכה הנ"ל שפעלו במדינת צרפת.

[וזהו גם מענה לאלה המתאוננים, מדוע לא רואים כיום מעשה ניסים (כמו דורות הראשונים). הנה - בנאמר להלן - דוגמא אחת לנס, המראה כי טענה זו מופרכת]:

ידוע ומפורסם שלכל מדינה יש ניגון מיוחד, „ניגון המדינה” [ע"ד הדגל המיוחד של כל מדינה], שאותו שרים או מנגנים באסיפה או מאורע רישמי, או כאשר תושבי המדינה נאספים יהדיו במאורעות רשמיים מסוימים, ועד"ז כאשר באי"כ ונציגים של המדינה נוסעים למדינות אחרות, וכיו"ב.

(48) ולהעיר שבשנה זו תתמלאנה מאתיים שנה לחיבור ניגון זה (בשנת תקנ"ב).

(49) ראה ספר השיחות תורת שלום ע' 204: „כל מלך גדול, כמו מדינתנו ואנגליא וצרפת ואשכנז בודאי יש להם שרים כו", ע"ש בארוכה. וראה גם אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח ב ע' צה ואילך.

(50) ראה גם יהל אור (ע' שעד) בנוגע לניגוני ישמעאל ואדם (ש), בישמעאל ניגונם הוא של מרה שחורה ומוה מתענגים, ובאדם הוא להיפך ניגונם של חדוה" - שקשורים עם מהות אומות אלו.

(51) בעת ההקפות דליל שמח"ת שנת תשל"ד.
(52) ע"ד „נאפאליאן'ס מארש” - ראה ספר השיחות תש"ג ע' 118, שרבינו הוקן ביקש שיודיעוהו ניגון ה„מארש” שעמו עברו הצרפתים את גבולה של רוס"י, וכשניגנו הניגון בפניו נענה ואמר שזהו ניגון של נצחון, וסיים - לאחרי משך זמן שה" „שטארק פאר'דביקות” - סוף כל סוף יהי' די'ן נצח!

(53) כמה חדשים אחרי שהתחילו לנגן „האדרת והאמונה וכו"” בשנת תשל"ד - שינו את קצב הניגון ורככו את תנועותיו (מפני הכבוד), ע"פ הצעת מנהיגה של צרפת דאו. ובשנת תשמ"א שינה אותו מנהיגה החדש (הנוכחי) חזרה לקצבו הקודם. המו"ל.

ובפרט כאשר עומדים בסמיכות לימי החנוכה, שענינם הוא „פרסומי ניסא“⁵⁵ – וא"כ אפילו את"ל שבשאר ימי השנה לא צריכה להיות כזו הדגשה בענין של פרסומי ניסא (כדמוכה מזה גופא שזה ענינם של חנוכה ופורים וכיוצא בזה) – אך הרי בימי חנוכה צריך להיות פרסומי ניסא, ויש לומר, שזה כולל לא רק את נס המלחמה ונס החנוכה (של פך השמן), אלא פרסומי ניסא בכל הניסים שהקב"ה עושה לבני ישראל – „בימים ההם בזמן הזה“.

ועוד והוא העיקר: ההכרה וההודאה ונתינת השבח לה' על הניסים שהוא עושה, נוסף על היותם ענין של הכרת טובה – ה"ז נוגע גם לביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, כפי שהגמרא אומרת⁵⁶: „ביקש הקב"ה לעשות חוקי משיח . . . אמרה מדת הדין לפני הקב"ה . . . חוקי שעשית לו כל הנסים הללו (שניצל מסנחריב ונתרפא מחליו)⁵⁷ ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח“.

עפ"ז מובן בעניננו, שפרסומי ניסא של הניסים שעושה הקב"ה בזמננו – הרי זה נוגע להבאת הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

יב. ומזה מתקבלת הוראה עיקרית: מאחר שכבר עומדים לאחרי כל הענינים, והגאולה עדיין לא באה – דבר נכון ביותר הוא לעסוק בענין של „פרסומי ניסא“, לפרסם אצל עצמו ואצל הזולת, ובכל מקום ומקום – את הניסים שהקב"ה עושה עמנו, מתוך ידיעה שבוה קשורה הגאולה האמיתית והשלימה!

ובסיבת הדבר – מסבירים זקני החסידים, שלאחרי שהניגון נתהפך לקדושה (כנ"ל), הרגיש זאת השר והמזל למעלה של מדינת צרפת, וזה גרם למטה את השינוי בניגון, מצד ההרגשה, שהניגון נעשה שייך לתחום הקדושה, ניגון חסידי אשר שרים בעת התוועדויות חסידיות, כולל גם – בעת התוועדויות במדינת צרפת עצמה!

ובזה רואים בגלוי את השינוי הקיצוני שנעשה בדורנו זה לגבי דורו של אדמו"ר הזקן:

לקחו את הניגון הזה והפכו אותו לקדושה – „האדרת והאמונה להי עולמים“, ושרים אותו (באותן תנועות) בעת התוועדויות חסידיות, שבהן מדברים דברי התעוררות בעניני תורה ומצוות ותורת החסידות.

ועד כדי כך, שיש כאלה שאינם יודעים כלל שניגון זה נלקח מ„אי-שם“, והם חושבים שזהו ניגון חסידי מעיקרא [שמזמן לזמן מתחדשים ניגונים חסידיים חדשים ע"י אלה המסוגלים לחבר ניגון טוב, וכאשר זה מתקבל ע"י הציבור ושרים אותו בציבור, נעשה הניגון חלק מהניגונים החסידיים]!

יא. מדוע מזכירים זאת עכשיו? ובפרט שחסידי יכול לטעון, שהיננו אותו לכך שכל ענינו הוא – לימוד התורה. אין לו זמן כלל לענינים אחרים, כולל גם מופתים, עד שהם אינם תופסים אצלו מקום כ"כ⁵⁸.

ראשית – צריכה להיות ההכרה וההודאה לה' על הניסים שהוא עושה.

(55) שבת כא, ב ובפרש"י.

(56) סנהדרין צד, א.

(57) פרש"י שם.

(58) וראה אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב

ע' צד. סה"מ תש"ט ע' 43 (השנ"ו). סה"ש תשמ"ז

– שיחת ש"פ תבוא.

אחד מהם ולכל המסובים בתוך כלל ישראל.

ולהוסיף, שנמצאים כאן גם אורחים ממדינת קנדה, שהיתה לה פעם שייכות למדינת צרפת.

יד. ויהי רצון, שהבירור וההפיכה של צרפת - יחד עם שלימות עבודת הבירורים בכל העולם - יביאו תיכף ומיד בפועל ממש את קיום היעוד, וגלות החל הזה לבני ישראל גו' עד צרפת גו' ירשו את ערי הנגב, ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, „פרצת עליך פרץ“⁵⁹, „זה משיח שנאמר“⁶⁰ עלה הפורץ לפניהם“⁶¹,

(וכפי שמסיימים את ברכת החודש בשבת זה:), „ונאמר אמן“.

[האורחים יתחיו מצרפת אמרו „לחיים“. וניגנו „האדרת והאמונה לחי עולמים“. ובאמצע הניגון רמו כ"ק אדמו"ר שליט"א באצבעותיו הק' לשרוק⁶²].

(59) פרשתנו לה, כט.

(60) מיכה ב, יג.

(61) אגדת בראשית ספס"ג. וראה ב"ר ספפ"ה ובפרש"י.

(62) להעיר מהשייכות דשריקה לענין הגאולה וקיבוץ גלויות (כמ"ש אשרקה להם ואקבצם - זכר' י, ת. תולין סג, א. וראה סד"ה וישב העת"ר (המשך תער"ב ח"ב ע' תשפג). שיחת פורים תשל"ו), ולשמחה שלמעלה ממדידה והגבלה באופן של „פרצת“ (אותיות „צרפת“). ולהעיר, שזהו גם ענינה של סעודה שלישית בשבת (ראה שבת קיח, אי"ב, זח"ב פח, ב. וראה סידור (עם דא"ח) ר, א ואילך. ובכ"מ).

ועאכו"כ בימי החנוכה, שענינם הוא „פרסומי ניסא“ כנ"ל - יש לראות לנצל ימים אלו, נוסף לכל הפעולות ומבצעי חנוכה, גם - כדי לערוך התוועדויות חסידים [או לקרוא לזה בלשון אחר, בכל מקום לפי ענינו, „אזלת לקרתא הלך בנימוסי“], בכל יום מימי החנוכה, ולדבר שם דברי תורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה, ולקבל החלטות טובות בכל עניני תורה ומצוות, ובאופן של מוסיף והולך ואור (בהתאם לנרות חנוכה), ועוד ועיקר - לדבר בענין פרסומי ניסא, הניסים „בימים ההם בזמן הזה“.

יג. הענינים הנ"ל בקשר לצרפת עומדים בהדגשה בהתוועדות זו, מכיון שנמצאת כאן קבוצה של יהודים מצרפת אשר הגיעו לשבת זו לכאן - בית הכנסת ובית המדרש של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (770).

ובפרט שיהודים אלו עוסקים בבניית מוסדות חדשים בצרפת ובהדפסת ספרים חדשים, וכמדובר לעיל עד כמה זה נוגע לבירור כל העולם. נוסף לכך - שודאי זה מוסיף הצלחה בכל הענינים של המתעסקים בזה, בגשמיות וברוחניות, ומוסיף בקשר שלהם עם תורה ומצוות, על-ידי זה שהם מוסיפים בפשטות בקיום התורה והמצוות, כולל ובמיוחד - במצות הצדקה, שמקרבת את הגאולה⁵⁸, הגאולה לישראל בכל העולם כולו.

לכן, מהנכון לכבד אותם באמירת „לחיים“, ומוזה תמשך הוספה בחיים לכל

(58) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ו (מח, ב).

תניא אגה"ק ס"י (קטז, א).

שיחת יום א' כ"ד כסלו ה'תשנ"ב
לאחרי (תפלת מנחה* ו) הדלקת נר ראשון של חנוכה
במעמד "פרסומי ניסא" עולמי**

- לילדים ולילדות ד, צבאות השם" שיחיו -

(„ברא אלקים“).

ותכלית בריאתם - „בראשית“, ב' ראשית - בשביל שני דברים שנקראו ראשית, בשביל התורה שנקראת ראשית⁷ ובשביל ישראל שנקראו ראשית⁸ (כפי שמפרש רש"י בפשוטו של מקרא), כלומר, כדי שכאז"א מישראל יתנהג ע"פ הוראת התורה בנוגע לכל העניינים שבעולם.

ולדוגמא - במאורע הכי פשוט ורגיל בחיי היום-יום של כל אדם כשתיית מים, דבר המוכרח לקיום האדם - שלפני שתיית המים מקדים יהודי (גם ילד קטן) להודות להקב"ה (לא רק על בריאת המים שבתוך הכוס שלו, כמות קטנה של מים, ובפרט מלא לוגמיו של ילד קטן, אלא) על בריאת העולם כולו, „שהכל נהי' בדברו“, שכל העולם כולו (שמים וארץ וכל צבאם) נהי' בדברו של הקב"ה, „בעשרה מאמרות⁹ נברא העולם“¹⁰. וידיעה זו (שכל דבר נברא ע"י הקב"ה) פועלת שיתנהג האדם בכל ענין ודבר ע"פ רצונו של הקב"ה כביכול בזה, ע"ד ההוראות בתורתו.

ועוד וג"ז עיקר - לגלות בעולם

א. התחלת התורה כולה (חמשה חומשי תורה) היא בהודעה והוראה שנעשית היסוד בחייו של כאז"א מישראל וכלל ישראל - „בראשית: ברא אלקים את השמים ואת הארץ“³.

כל העולם כולו - שמים (כולל גם השמים העליונים, „שמי השמים“⁴) וארץ (כולל גם פנה נדחת שבקצה הארץ) וכל צבאם (צבא השמים וצבא הארץ, „את השמים לרבות ותולדותיהם ואת הארץ לרבות ותולדותיהם“⁵) - נברא ע"י הקב"ה

(* ו(לאחרי) אמירת י"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל - ע"י ילדי ישראל בכל קצוי תבל (ראה הערה הבאה).

** באמצעות שידור חי מכאן ע"י „לווינים“ התאחדו רבבות מבני" במקומות שונים בעולם [ומהם: בירושלים עיר הקודש ע"י הכותל המערבי, במאסקווא (רוסיה), בפריז (צרפת), במלבורן (אוסטרליה) ובהונג-קונג (סין)] - באופן ד, לראות ולהראות" - במעמד הדלקת נר חנוכה (גם במקומות הנ"ל) והמשכו בשיתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר שליט"א (וראה לקמן ס"ג ואילך). המו"ל.

1) ככל עניני התורה, „תורת חיים“, הוראה בחיים, ועאכ"כ התחלת התורה.
 2) כפי שאמרו זה-עתה ביי"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל.

3) בראשית א, א.

4) עקב יו"ד, יד. ועוד.

5) פרש"י בראשית א, יד.

6) ביום הראשון דששת ימי בראשית (פרש"י שם), ועד"ז ביום ראשון דכל שבוע (כולל ביום ראשון זה), שנקרא יום ראשון (אף שכבר עברו רבבות ימים משי"ב עד עתה) להיותו בדוגמת יום ראשון דשי"ב (ראה לקו"ת שה"ש כה, סע"א. ובכ"מ), ומודגש גם בשירו של יום שתוכנו ע"ד הבריאה דיום זה (ר"ה לא, א ובפרש"י).

7) משלי ח, כב.

8) ירמ"ב, ב, ג.

9) ועד"ז בכל הברכות שמברכים על כל הדברים הנצרכים לקיומו של האדם - „המוציא לחם מן הארץ“, וכיו"ב.

10) תשעה מאמרות שנאמרו בהמשך הפסוקים, לאחרי המאמר הראשון והכללי ד, בראשית"ש, שנמי מאמר הוא" (ר"ה לב, א).

11) אבות רפ"ה. ר"ה שם.

שבת¹⁸) – משום שלום בית¹⁹, שבני ביתו מצטערין לישב בחושך ולאכול²⁰, שלא יכשל בעץ או באבן²¹ – שגם זמן הלילה (זמן של חושך ע"פ סדר הבריאה) נעשה מואר ב„גר מצוה ותורה אור”, עייזו שיהודי מדליק נר שמאיר בלילה, כדי שגם בלילה יוכל ללמוד תורה ולהתנהג ע"פ הוראותי: לראות ולהבחין בין מאכל כשר למאכל שאינו כשר, להסתכל בסידור לומר הברכה המתאימה, ברכת המזון (ועד"ז הברכות דנר חנוכה, ג' ברכות בלילה הראשון ובי' ברכות בכל לילה שלאחריו), וכיו"ב בשאר הענינים שצריך להתנהג בהם ע"פ הוראת התורה, „נר מצוה ותורה אור”, שמאירה את דרכו והנהגתו של האדם.

ומעלה יתירה בנר חנוכה (גם לגבי נר שבת) – בכמה ענינים:

א) מצות נר חנוכה נתתקנה „להראות ולגלות הנס”²² שאירע בימי חנוכה, „כשמלכי יון גזרו גזרות על ישראל . . . ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות . . . עד שריחם עליהם אלקי אבותינו והושיעם מידם והצילם”²³ – כנוסח ברכת נר חנוכה²⁴: „שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה”, וכן בתפלה

הודעת התורה ש„ברא”¹² אלקים, כמו באמירת הברכה „שהכל נהי' בדברו”, שעל ידה מתגלה כבודו של הקב"ה בעולם.

ויש לומר שענין זה מרומז במאמר הראשון¹³ „יהי אור”¹⁴ – שבו נרמזה ההתגלות (תוכן ענין האור, „ויקרא אלקים לאור יום”¹⁵) בעולם (שיהי' ניכר בו בגלוי) שנברא במאמרו של הקב"ה, ובמילא מתנהג העולם כולו ע"פ רצונו של הקב"ה, ועייזו מוסיף הקב"ה בקיום וחיות העולם שיהי' עולם של אור וטוב ושלום אמיתיים, עולם „מואר” (א' ליכטיקע וועלטט), בגשמיות¹⁶ וברוחניות גם יחד.

ב. ענין זה (שיהודי ע"י הנהגתו ע"פ התורה מאיר את העולם) מודגש בגלוי בפעולה (מצוה) של הדלקת נר שעל ידה נעשה אור כפשוטו (בגשמיות) במקום שלא הי' מואר מקודם לכן – כבמצות הדלקת נר שבת (בערב שבת) ונר חנוכה (כדלקמן), ומהם למדים גם בנוגע לכל עניני תורה ומצוותי, „נר” מצוה ותורה אור”:

תוכנה של הדלקת נר שבת (שפועלת על כל השבוע, „מערב שבת לערב

18) פרש"י חיי שרה כד, סז (מב"ר פ"ס, טז) – בנוגע לשיה רבקה, ודוגמתו (ברוחניות) בנר שבת דכל אשה ובת בישראל (ראה לקו"ש חט"ו ע' 171).

19) רמב"ם סוף הל' חנוכה. שו"ע אדה"ז או"ח סרס"ג ס"א. שם ס"ד.

20) שו"ע אדה"ז שם ס"ד.

21) שו"ע אדה"ז שם ס"א.

22) רמב"ם הל' חנוכה פ"ג ה"ג. וראה גם פ"ד הי"ב: „כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבת האיל והודי' לו על הנסים שעשה לנו”.

23) שם רפ"ג.

24) לאחרי הברכה הראשונה – „אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר חנוכה”.

12) להעיר ש„ברא” הוא (גם) מלשון גילוי – כלשון השי"ס (חולין מג, ב) „שמא הבריא”, ניקב ויצא לחוץ (ראה כש"ט הוספות ס"ד-ה. ו"ש"ג).

13) מהמאמרות הפרטיים.

14) בראשית א, ג.

15) שם, ה.

16) ולדוגמא בפרנסה – שבאה בנקל, ללא דאגות וקשיים, ומנוצלת לענינים טובים ובריאים, גוף בריא ונשמה בריאה, ללא צורך בעניני רפואות חז"י, כי אם, ע"ד הצורך באכילה ושת"י לחיבור הנשמה בגוף, ועד"ז שאר ענינים כיו"ב שמוסיפים בבריאות הגוף והנשמה.

17) משלי ו, כג. – ושייך במיוחד לנר שבת וחנוכה (ראה פרש"י שבת כג, ב).

ב„נר מצוה ותורה אור”.

ג) ועוד ועיקר: „נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ”²⁷, „משום פרסומי ניסא”²⁸, ברשות הרבים, שבו עוברים (גם) אינם יהודים ורואים האור דנר חנוכה – שבוה מודגש שהאור ד„נר מצוה ותורה אור” שמדליק יהודי (ומוסיף והולך מיום ליום) מאיר גם מחוץ לביתו של יהודי, ברשות הרבים, ועי”ז ניתוסף אור רוחני (טוב צדק ויושר) גם אצל אומות העולם שבסביבתו, ועי”ז גם בכל העולם כולו.

*

ג. בכל זה ניתוסף עוד יותר בשנים האחרונות – שקבעו המנהגים³³ לערוך הדלקת נר חנוכה במעמד של „פרסומי ניסא” בקנה-מידה עולמי ע”י השימוש ב„לווין” (סאטעלייט”).

ובהקדמה – שכיון ש„כל מה שברא הקב”ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו”³⁴, מובן, שכן הוא גם בנוגע לכל התגליות המדעיות שנתחדשו ומתגלים בשנים האחרונות, שתכליתם ומטרתם להוסיף ככבודו של הקב”ה, עי”ז שמנצלים אותם לעניני קדושה, תורה ומצוותיו.

ועד”ז בנדו”ד, שמנצלים את ה„לווין” לכבודו של הקב”ה – שעל ידו רואים (בעיני בשר) את פעולת הדלקת נר חנוכה (שנעשית במקום אחד) במקומות שונים ברחבי העולם, באותו רגע ממש, ולא עוד אלא שכל הרוצה (ולא רק מבני”י, אלא גם מאומות העולם) יכול להפעיל „מכשיר” שעל ידו יראה גם הוא את הדלקת נר חנוכה.

(32) פרש”י שבת שם.

(33) בפעם השלישית – „בתלת זימני הוי חזקה” (ב”מ קו, ריש ע”ב. וש”נ).
(34) אבות ספ”ו.

שלאח”ז: „הנרות הללו אנו מדליקים על התשועות ועל הנסים ועל הנפלאות . . . על נסיוך ועל נפלאותיך ועל ישועותיך”²⁵ – שמורה ומדגיש הנצחון של בני”ה בהנהגתם בקיום התומ”צ גם במעמד ומצב שיש מניעה ועיכוב מצד אומות העולם, ולכן מודגש בו ביותר האור הרוחני ד„נר מצוה ותורה אור” (יותר מבנר שבת)²⁶.

ב) מצות נר חנוכה היא באופן ש„יום ראשון מדליק אחד מכאן ואילך מוסיף והולך”²⁷ (עד ליום השמיני שבו מדליק שמונה נרות) – שבוה מודגש שמיום ליום מוסיף והולך כאו”א מישראל (”ילכו מחיל אל חיל”²⁸) ב„נר מצוה ותורה אור”²⁹, במשך שבועה ימים רצופים (מהלילה השני, שבו מתחילה ההוספה על הנר אחד דלילה הראשון, עד ללילה השמיני) הכוללים כל ימי השבוע, שבעת ימי בראשית, שהם כללות הזמן, שע”ז נעשה כן בדרך ממילא (באופן אוטומטי) במשך כל השבועות שלאח”ז במשך כל השנה כולה³⁰, שמיום ליום מוסיף והולך

(25) ראה לקו”ש חט”ו ע’ 366 ואילך.

(26) ולהעיר, שנרות חנוכה „אין לנו רשות להשתמש בהן” (דלא כנר שבת שהוא (בעיקר) כדי להשתמש בו כאור גשמי), כיון שכל ענינו הוא אור רוחני, „להודות ולהלל לשמך הגדול”.

(27) שבת כא, ב.

(28) תהלים פד, ח.

(29) כשם שמיום ליום הולך וגדל בגשמיות*.

ועאכו”כ שצריך לילך ולגדול ברוחניות.

(30) ראה לקו”ש חכ”ה ע’ 511.

(31) עד לימי חנוכה בשנה שלאח”ז, שאז יתוסף באופן נעלה יותר, כיון שבכל שנה נמשך אור חדש שלא הי’ מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה (ראה תניא אגה”ק סי”ד).

* ובהדגשה יתירה אצל ילדים שנמצאים עדיין בתקופת הגידול והתפתחות הגוף.

ה. מאורע זה מהווה גם לימוד והוראה במעשה בפועל – בשייכות להידיעה (שמהוה יסוד חייו של כאו"א מישראל) ש„בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ“, שבריאת כל העולם היא בשביל ישראל ובשביל התורה (כנ"ל ס"א):

יכול יהודי לחשוב שפעולתו שנעשית בהמקום שלו, בסביבתו הקרובה (על פתח ביתו מבחוץ), להיותה בחלק מסויים בארץ, אינה שייכת לשאר חלקי הארץ, ובודאי לא לחלקי הארץ שנמצאים במרחק רב, שמאות מילין מפרידים ביניהם, ועאכו"כ לא לשמים שהם בריחוק עצום מן הארץ.

וכדי להקל על יהודי להבין ולהשיג שפעולתו שנעשית במקום אחד קשורה ופועלת בכל העולם כולו, בשמים ובארץ, רצה הקב"ה וגילה סודות נוספים שקבע בהנהגת העולם שעל ידם יכולים „לחבר“ שמים וארץ וחלקי הארץ שיש ביניהם מרחק רב ועצום – שע"י ה„לוויין“, שמרחף בחלל, ב„שמים“, וקולט פקודות שנשלחות אליו כדי להעבירן מקצה הארץ לקצהו, יכול אדם להשאר בד' אמותיו, „על פתח ביתו מבחוץ“, ו„להתחבר“ עם אדם הנמצא בקצה העולם, לדבר עמו ולראותו, להודיעו על נתינת עזר וסיוע בהמצטרך לו, או לעזור לו בנתינת עצה טובה וכיו"ב.

– כפי שרואים במוחש עתה, שממקום זה (בניו-יורק) רואים ומדברים (באמצעות ה„לוויין“) עם יהודים

כללות הזמן, אין צורך בהדלקת נר חנוכה*, כיון שהעולם כבר מואר.

ד. ובתוכן ה„פירסומי ניסא“ שבמאורע זה – כמה פרטים:

בנוגע לכלל יחיד מישראל – שבכחו של יהודי אחד ויחיד, אפילו ילד קטן (שעדיין לא נתמלא כחו כאדם מבוגר, ובודאי לא כגיבור גדול), לעשות פעולה שתאיר בכל העולם – כפי שראינו זה עתה, שיהודי אחד, מבוגר או ילד קטן, מדליק נר (שלפנ"ז לא הי' דולק), וברגע כמימרא רואים את אור הנר בכל העולם כולו.

בנוגע לכלל ישראל – אחדותם של ישראל בכל העולם כולו, שגם בהיותם במעמד ומצב ד, מפוזר ומפורד בין העמים³⁵, בכל קצוי תבל, הרי הם „עם אחד“³⁵, הקשור עם „ה' אחד“³⁶, ע"י „תורה אחת“³⁷ – כפי שראינו זה עתה קיום מצות הדלקת נר חנוכה במקומות שונים בקצוי תבל, ובאופן שכולם התאחדו יחדיו עי"ז שבכל מקום ראו את כל הדלקת הנרות שבשאר המקומות.

ועוד וג"ז עיקר – שכל זה נעשה באופן של „פירסומי ניסא“ בכל העולם כולו, שגם אומות העולם ראו שע"י פעולתם של בני" (הן היחיד והן ועאכו"כ ע"י ההתאחדות עם הכלל) ניתוסף (ומספרים להם שמוסיף והולך מיום ליום) בכל העולם כולו אור שמגלה כבודו של הקב"ה (פירסומי ניסא, פירסום השבת והיהודי' להקב"ה על הנסים שעשה לבנ"י), אשר, עי"ז נעשה העולם כולו מואר³⁸ באור אמיתי („נר מצוה ותורה אור“), שנעשה צדק ויושר ושלוש בכל העולם.

(35) אסתר ג, ת.

(36) ואתחנן ו, ד. זכר' יד, ט.

(37) ל' הכי – בא יב, מט. ועוד.

(38) ועד כדי כך שלאחרי ההוספה בנר חנוכה במשך שבעה ימים הכלילים כל שבעת ימי השבוע,

(* ובבוא ימי חנוכה בשנה הבאה – תהי' הדלקת נר חנוכה (לא מפני החסרון באור, אלא) כדי להוסיף באור נעלה יותר (ראה גם לעיל הערה 31).

בנוגע לעזר וסיוע רוחני, להוסיף יותר בעניני צדק ויושר שלום ואחדות בכל העולם.

*

ו. האמור לעיל שייך במיוחד לתקופתנו זו – שהתקוה והאני מאמין בכל יום שיבוא היא ביתר שאת וביתר עז, ועד שנראה במוחש הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו – שאו יהי העולם כולו מואר באור האמיתי והתגלות כבודו של הקב"ה בתכלית השלימות⁴³.

ובימים אלה, ככל שמוסיפים יותר בעניני תורה ומצוותי, „נר מצוה ותורה אור”, כולל ובמיוחד ע"י הדלקת נר חנוכה, ובפרט באופן של „פירסומי ניסא” בכל העולם, ממהרים ומזרוזים עוד יותר ומביאים בפועל את הגאולה האמיתית.

ולהוסיף, שימי חנוכה שייכים ביותר לגאולה האמיתית והשלימה – כי, הדלקת נר חנוכה היא לזכר נס השמן⁴⁴ שהי' במנורת בית המקדש כשנתחנך⁴⁵ מחדש ע"י החשמונאים, וזוהי ההכנה לבנין וחנוכה (והדלקת המנורה ב)ביהמ"ק השלישי⁴⁶, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ז. המצוה שיש לה סגולה מיוחדת

שנמצאים במקומות שונים ברחבי העולם (בארץ ישראל, במוסקבא, בפריז, ביפן, בהודו (קלקוטא), באוסטרליא, וכיו"ב) אודות עניני יהדות, תורה ומצוותי, ומעוררים להוסיף ב„נר מצוה ותורה אור” [החל מההוספה במצות „ואהבת”³⁹ לרעך כמוך⁴⁰, ע"י נתינת צדקה, הן בנוגע לצרכים גשמיים (לחם ומים), והן בנוגע לצרכים רוחניים ע"י הפצת התורה⁴¹, ובפרט בהענינים שהזמן גרמא, צרכי חנוכה והלכות חנוכה], שע"ז יתוסף גם בענינים הגשמיים, בריאות ופרנסה וכו', חיים יהודיים בריאים ומוארים –

ולא עוד אלא שיכולים ליתן בפועל עזר וסיוע ברגע כמימרא (לא רק להודיעו ע"ד מתן עזר וסיוע, ולאח"ז יצטרך להמתין זמן ממושך, ועכ"פ זמן קצר, יום או שעה, עד לקבלת העזר והסיוע בפועל ממש) – כהחידוש בשנים האחרונות שבאמצעות ה„לוויין” מעבירים סכום כסף ל„בנק” (או לחנות של כלי בית או מוצרי מזון⁴²) עבור פלוני, כך, שברגע כמימרא מגיע בפועל ממש העזר וסיוע מקצה העולם ועד קצהו.

והי גם אחת המטרות העיקריות של „לוויין” – כדי שעל ידו יתוסף יותר באחדות האנושיות כולה, לעזור ולסייע אחד לשני גם כשנמצאים בריחוק מקום זה מזה, הן בנוגע לעזר וסיוע גשמי, והן

43) ובלשון הרמב"ם בסיום וחותם ספר ההלכות – פס"ד להלכה – „באותו הזמן לא יהי שם לא רעב ולא מלחמה ולא קנאה ותחרות (כ"א שלום ואחדות) . . . ולא יהי עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד”.

44) ראה שבת כא, ב ובפרש"י.

45) ולכן נקראים ימים אלה בשם „ימי חנוכה” (מרדכי ואור זרוע הלי' חנוכה סשכ"א. וראה הנסמן בלקו"ש חכ"ה ע' 235 הערה 16).

46) ש„בית תפלה יקרא לכל העמים” (ישעי' נו, ז).

39) קדושים יט, יח.

40) „כלל גדול בתורה” (תוכ' ופרש"י עה"פ). ועד ש„זוהי כל התורה כולה ואיך פירושה הוא” (שבת לא, א).

41) כידוע שהתורה נקראת „לחם” – „לכו לתמו בלחמ” (משלי ט, ה. וראה ברכות נו, סע"א). ו„מים” – „אין מים אלא תורה” (ב"ק יז, א. וש"נ).

42) ומעלה יתירה בזה – כיון שאינו צריך לטרות לקנות צרכיו (ראה תענית כג, ב).

האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, לפני תפלת ערבית.

ואז נמשיך במעמד ההתאחדות של כולנו יחדיו עם כל היהודים ברחבי העולם ששומעים את הדברים, ביחד עם כלל ישראל („בנערינו ובוקנינו גו' בבנינו ובבנותינו”⁵²) בכל מקום שהם בקצוי תבל – בביהמ”ק השלישי („מקדש”⁵³ אדני כוננו ידך”⁵⁴), כיון שברגע כמיחרא באים „עם ענני שמיא”⁵⁵ לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש ולבית המקדש השלישי.

וממשיכים בכל עניני חנוכה בהמקום שבו הדליקו נרות חנוכה בפעם הראשונה – ש„הדליקו נרות בחצרות קדש”⁵⁶ (כפי שיאמרו תיכף בתפלת ערבית), ביחד עם ה„חנוכה” דבית המקדש השלישי, והקרבת הקרבנות, החל מעניני הקרבנות השייכים לתפלת ערבית שנתתקנה כנגד אברים ופדרים”⁵⁷ שקרבים והולכים כל הלילה”⁵⁸, וההכנה ל„תרומת הדשן” בעלות השחר”⁵⁹ (וכן המצוה ד„אש”⁶⁰ תמיד תוקד על המזבח”⁶¹).

(52) בא יו”ד, ט.

(53) בשלה טו, יז.

(54) ש„בנוי ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים” (פרש”י ותוס’ סוכה מא, סע”א. ועוד).

(55) דניאל ז, יג.

(56) ראה לקו”ש חכ”ה ע’ 255 ואילך.

(57) מהקרבת שמקריב אליהו לפני בנין ביהמ”ק – ש„אמרו עליו שהוא מקריב תמידין בבית המקדש אע”פ שהוא שמם” (עש”מ ולהרמ”ע מפאנו) מאכ”ח ח”ג סכ”ג.

(58) ברכות כו, ב.

(59) רמב”ם הל’ תמידין ומוספין פ”ב הי”א.

(60) צו ו, ו.

(61) נוסף על קיומה ברוחניות – שבלבו של כאו”א מישראל שנמשל למזבח צ”ל „אש תמיד”, ביום ובליילה (ראה גם לקו”ת דרושי סוכות עח, ד. דרמ”צ פה, א ואילך. „היום יום” כ”ף אד”ש. ובכ”מ).

לקרב את הגאולה, היא מצות הצדקה – „גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה”⁴⁷.

ומזה מובן שיש להוסיף עוד יותר במצות הצדקה, ומה טוב שההוספה בצדקה תהי’ תיכף ומיד, כדי שגם הגאולה (שבאה ע”י מצות הצדקה) תבוא תיכף ומיד.

ובפרט שכיון ש„אין גו’ אתנו יודע עד מה”⁴⁸, הרי יתכן שהדבר היחיד שחסר להבאת הגאולה אינו אלא נתינת מטבעות אחדות לצדקה!...

ובלשון הרמב”ם⁴⁹ – פס”ד להלכה – „צריך כל אדם שיראה עצמו . . . וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב . . . עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה”, היינו, שפעולתו של יהודי אחד, מבוגר או ילד, שנותן פרוטה אחת לצדקה, גורמת לו ולכל העולם „תשועה והצלה” דגאולה האמיתית והשלימה.

ח. ומצוה הבאה לידינו ממש עתה – יתנו לאחרי תפלת ערבית לכאו”א מהנמצאים כאן שליחות מצוה לצדקה – מטבע ושטר: מטבע – כדי לקיים מנהג ישראל (ש„תורה היא”⁵⁰) לתת „מעות חנוכה”, ושטר – על מנת ליתנו לצדקה עבור דבר טוב או מוסד טוב.

ויהי”ר שההחלטה וההודעה (לפני הנתינה בפועל)⁵¹ ע”ד נתינת שליחות מצוה לצדקה כאן (ועד”ו בשאר המקומות ברחבי העולם ששומעים את הדברים) תכריע את הכף ותביא את הגאולה

(47) בב”ב יו”ד, א. וראה תניא פל”ז.

(48) תלמים עד, ט.

(49) הל’ תשובה פ”ג ה”ד.

(50) שו”ע אדה”ז אר”ח סו”ס קפ. סתצ”ד סט”ז.

(51) הנסמן בלקו”ש חכ”ב ע’ 56 הערה 2.

(52) ראה תענית ת, ב. שו”ע אר”ח סו”ס תקעא.

שיחת נר א' דחנוכה ה'תשנ"ב – במעמד „פרסומי ניסא” עולמי 19

מלכות שמים⁶³ – מתאים לסיים בניגון שתוכנו הו"ע קבלת עול מלכות שמים – (והתחיל לנגן) „ניעט ניעט ניקאוואָ”.

לאחרי תפלת ערבית נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לכאו"א מהילדים והילדות שיחיו, ואח"כ לכל הנוכחים שיחיו – מטבע של עשר סענט ושטר של דולר].

עתידים לחזור בירושה שלישית" (רמב"ם הל' תרומות ספ"א).
63) ברכות רפ"ב.

והעיקר – שכל זה נעשה בפועל ממש, ותיכף ומיד ממש.

[ואח"כ אמר:] כיון שמתכווננים לתפלת ערבית, כולל ובמיוחד קריאת שמע של ערבית⁶² שענינה קבלת עול

62) להעיר מהרמז בהזמן דק"ש של ערבית, „מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן” (ריש ברכות), שקשור עם הגאולה, כיון ש„אין לך תרומה של תורה אלא בא"י בלבד ובזמן שכל ישראל שם . . . כמו שהן

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית! האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind> יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לעילוי נשמת
ר' שלמה זלמן ב"ר ארי'ה ע"ה
יוספסברג
נפטר ביום כ"ח כסלו - נר ד' דחנוכה ה'תשנ"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בנו
ר' יצחק נתן וזוגתו מרת רבקה שיחיו
ומשפחתם שיחיו יוספסברג

*

הי' שותף בהפצת "דבר מלכות"
להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים טל.: 753-6844 (718)

הוכן לדפוס ע"י

יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>